

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentar de En Marea, por iniciativa das súas deputadas Ánxeles Cuña Bóveda e Luca Chao Pérez, ao abeiro do artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate en Pleno.**

Exposición de motivos

Na pequena localidade lucense de Bóveda pervive, case milagrosamente, un monumento, na actualidade coñecido como Igrexa de Santa Eulalia de Bóveda, posto en pé entre os séculos III e IV e convertido máis adiante en igrexa cristiá. Estivo accesible ata o século XVIII, pero despois ficou oculto cando se construíu a igrexa parroquial.

Hai diversas teorías sobre o seu uso primitivo: pequena igrexa visigótica asentada sobre unha edificación romana; edificio dedicado ás ninfas, templo nínfeo dedicado a algunha divindade pagá, pode que á deusa Cibeles ou a outros deuses como Dionisio. O que si hai é coincidencia en sinalar que se trataba dun edificio pagán.

As investigacións de arqueólogos, historiadores, arquitectos, son numerosas e ben importantes. Todas coinciden no seu espléndido valor patrimonial e histórico. Trátase dun monumento excepcional, único en Europa, tanto pola súa beleza arquitectónica como pola rica pintura mural que perviviu grazas a que o monumento estivo séculos soterrado por completo.

Descubriuno o sacerdote (José María Penado) en 1914. O achádego fíxose público no ano 1926. Comezaron as visitas de especialistas da Real Academia

Galega e arrancaron as escavacións baixo a dirección de Luis López-Martí. Foi obxecto de moitos estudos e actuacións e ata se achegaron arqueólogos xermanos. No 1931, foi declarado Monumento Histórico-artístico Nacional. Trala aprobación da Lei 10/1985 do Patrimonio Histórico Español, ten a consideración de BIC. Delimitado con protección integral no ano 1997.

O acceso a este monumento excepcional, realízase a través dunha porta cun arco de ferradura que está considerado como o máis antigo da península ibérica e probablemente de Europa. De forma sorprendente, nas paredes aínda en pé conserva unhas pinturas murais de escenas de paxaros.

Trátase dun edificio semi soterrado e dunha soa planta, manténdose toda a estrutura agás o teito. O seu valor é de tal magnitude que consideramos que xa que conta co nivel de protección integral deberan tomarse medidas de conservación e mantemento de primeira índole.

Ao longo dos anos realizáronse diversas actuacións e intervencións para preservar Santa Eulalia de Bóveda. Con todo, o monumento estivo abandonado polo desleixo dos seus responsables e o retraso das obras que foron licitadas. Ao longo do tempo foron necesarias diferentes intervencións con resultados non sempre satisfactorios. A Consellería de Educación, Cultura e Ordenación Universitaria que é a encargada de preservar este ben único, debe esixir informes de restauradores con bagaxe e controlar as actuacións das empresas que realicen os traballos.

Houbo intervencións moi valiosas como a levada a cabo polos arquitectos Manuel Gallego Jorroto e César Portela, a pechadura parcial do edificio abovedándoo.

Con todo a parede de entrada, que consta do arco e dúas fiestras, permanece aberta e á intemperie, sendo un área de entrada de choiva ou vento que sen dúbida ten un impacto no interior onde se achan as pinturas. Causa desolación ver parte das paredes e o chan da piscina cuberto de lidro, sinais dunha crecente humidade que baixo o noso punto de vista supón unha seria ameaza para o mantemento das pinturas do mural. A capilaridade das paredes é evidente posto que a pedra encheuse de lidro.

Unha observación detallada das pinturas deixa entrever que unha das paredes posúe cores máis rechamantes e intensas mentres que, no outro lado, presentan un perfil máis apagado.

Como sinalamos, o teito abovedado protexe as pinturas das inclemencias do tempo, pero non así a área de entrada ao monumento que está nun nivel máis baixo que a calzada da aldea na que se sitúa. Para acceder a Santa Eulalia hai que baixar un tramo de escaleiras de pedra á intemperie, a modo de rampla de entrada e que é unha vía clara de filtración de auga de choiva, especialmente na época invernal. O feito de que a porta con arco e as fiestras carezan de toda protección permanecendo abertas, son elementos de permeabilidade de vento e choivas.

Desde a nosa óptica, unha xoia monumental destas características, case única, debería ser obxecto dun maior nivel de protección a fin de preservar por moitos máis séculos este legado. Consideramos que existe un preocupante problema de humidade que non se abordou coa intensidade que se debería e ao que só se deron solucións parciais. Cremos, así mesmo, que existen elementos ou materiais coñecidos con seguridade por expertos na materia que mellorarían o nivel de protección de Santa Eulalia de Bóveda.

De acordo coa Lei 5/2016, de 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia a competencia exclusiva sobre o patrimonio cultural de Galicia corresponde á propia Comunidade Autónoma. Unha competencia que, tendo en conta o estado de conservación do monumento, entendemos non se está exercitando axeitadamente.

Ante esta situación, o Grupo Parlamentar de En Marea presenta a seguinte Proposición non de lei:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a establecer un Plan de mantemento e recuperación do patrimonio de Santa Eulalia de Bóveda que consigne os recursos orzamentarios necesarios.

Santiago de Compostela, 13 de setembro de 2017.

Asdo.: Ánxeles Cuña Bóveda
Luca Chao Pérez
Deputadas do G.P. de En Marea.

Asdo.: Luís Villares Naveira
Voceiro do G.P. de En Marea.

Asinado dixitalmente por:

María de los Ángeles Cuña Bóveda na data 13/09/2017 19:16:58

Luca Chao Pérez na data 13/09/2017 19:17:05

Luis Villares Naveira na data 13/09/2017 19:17:12

PARLAMENTO
DE GALICIA

BOLETÍN OFICIAL DO
PARLAMENTO DE GALICIA

X lexislatura
Número 178
20 de setembro de 2017

Fascículo 1

Sobre o asinamento polo Goberno galego do convenio proposto polo Concello de Ponte Caldelas para a expropiación dos terreos necesarios para a reforma da estrada PO-234, que une os concellos de Ponte Caldelas e de Cerdedo-Cotobade e pasa polo lugar de Laxoso [51584](#)

I 16409 (10/PNP-001256)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Núñez Centeno, Aurelio Alfonso e 8 máis

Sobre a mellora e ampliación pola Xunta de Galicia do programa galego de pacientes polimedicados [51584](#)

I 16414 (10/PNP-001257)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Pazos Couñago, José Alberto e 10 máis

Sobre o requirimento polo Goberno galego ao Concello de Vigo do remate da urbanización do contorno do hospital público Álvaro Cunqueiro habilitando, en condicións de igualdade, as prazas de aparcamento en superficie necesarias para o normal funcionamento do centro [51587](#)

I 16417 (10/PNP-001258)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa e 5 máis

Sobre a elaboración polo Goberno galego dun informe xurídico e económico en relación coas consecuencias da suspensión do concurso eólico do Goberno bipartito [51590](#)

I 16471 (10/PNP-001259)

Grupo Parlamentario de En Marea

Quinteiro Araújo, Paula e 2 máis

Sobre a axilización polo Goberno galego dos trámites necesarios para a inclusión de Noia no Plan de transporte metropolitano de Galicia; en concreto, na área de Santiago de Compostela [51594](#)

I 16475 (10/PNP-001260)

Grupo Parlamentario de En Marea

Cuña Bóveda, María de los Ángeles e Chao Pérez, Luca

Sobre a posta en marcha polo Goberno galego dun plan de mantemento e recuperación do monumento de Santalla de Bóveda coa dotación orzamentaria necesaria para o seu desenvolvemento [51596](#)

I 16617 (10/PNP-001261)

Grupo Parlamentario de En Marea

Villares Naveira, Luis e 13 máis

Sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa decisión de vender o Banco Popular Pastor ao Banco de Santander por un euro e a defensa das persoas investidoras e usuarias afectadas [51600](#)

I 16626 (10/PNP-001262)

Grupo Parlamentario de En Marea

Santos Queiruga, Carmen

Sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa insuficiencia dos recursos orzamentarios destinados á designación de xuíces substitutos en Galicia [51604](#)

- 16409 (10/PNP-001256)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Núñez Centeno, Aurelio Alfonso e 8 máis

Sobre a mellora e ampliación pola Xunta de Galicia do programa galego de pacientes polimedicados

- 16414 (10/PNP-001257)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Pazos Couñago, José Alberto e 10 máis

Sobre o requirimento polo Goberno galego ao Concello de Vigo do remate da urbanización do contorno do hospital público Álvaro Cunqueiro habilitando, en condicións de igualdade, as prazas de aparcamento en superficie necesarias para o normal funcionamento do centro

- 16417 (10/PNP-001258)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa e 5 máis

Sobre a elaboración polo Goberno galego dun informe xurídico e económico en relación coas consecuencias da suspensión do concurso eólico do Goberno bipartito

- 16471 (10/PNP-001259)

Grupo Parlamentario de En Marea

Quinteiro Araújo, Paula e 2 máis

Sobre a axilización polo Goberno galego dos trámites necesarios para a inclusión de Noia no Plan de transporte metropolitano de Galicia; en concreto, na área de Santiago de Compostela

- 16475 (10/PNP-001260)

Grupo Parlamentario de En Marea

Cuña Bóveda, María de los Ángeles e Chao Pérez, Luca

Sobre a posta en marcha polo Goberno galego dun plan de mantemento e recuperación do monumento de Santalla de Bóveda coa dotación orzamentaria necesaria para o seu desenvolvemento

- 16617 (10/PNP-001261)

Grupo Parlamentario de En Marea

Villares Naveira, Luis e 13 máis

Sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa decisión de vender o Banco Popular Pastor ao Banco de Santander por un euro e a defensa das persoas investidoras e usuarias afectadas

- 16626 (10/PNP-001262)

Grupo Parlamentario de En Marea

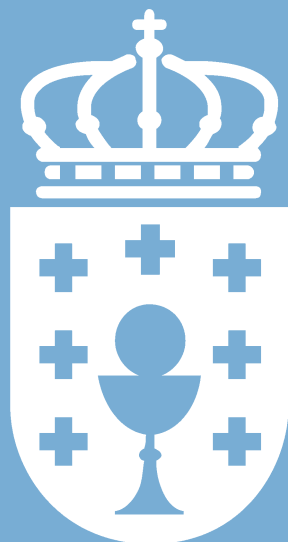
Santos Queiruga, Carmen

Sobre as actuacións que debe levar a cabo o Goberno galego en relación coa insuficiencia dos recursos orzamentarios destinados á designación de xuíces substitutos en Galicia

- 16628 (10/PNP-001263)

Grupo Parlamentario de En Marea

Chao Pérez, Luca e Cuña Bóveda, María de los Ángeles

PARLAMENTO
DE GALICIA

BOLETÍN OFICIAL DO
PARLAMENTO DE GALICIA

Edición e subscricións:

Servizo de Publicacións do Parlamento de Galicia. Hórreo, 63. 15702. Santiago de Compostela.

Telf. 981 55 13 00. Fax. 981 55 14 25

Dep. Leg. C-155-1982. ISSN 1133-2727